

EESTI POLITSEILEHT

Nr. 24

27. mail 1922.

II. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aasta peale Mk. 800.—
 poole aasta peale 400.—
 weerand-aasta peale 200.—
 Üksik number maksab Mk. 18.—

Kuulutuste hind:
 1/1 lehek. Mk. 2400.— || 1/8 lehek. Mk. 300.—
 1/2 " " 1200.— || 1/16 " " 175.—
 1/4 " " 600.— || 1/32 " " 100.—

Lehe eesküljel 75% o, tekstis 100% o kallim.

Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 5-15.
 Awatud kell 1/2 9 — 1/2 3. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
 Jooksew arwe „Eesti Pangas“ nr. 1056.

Mõni sõna awaliku korra alalhoidmisest.

Keegi meie lugejatest kirjutab meile muu seas: „Paljud eraiisikud, kel oma hobused, kihutavad sagedasti tänavatel kodanikkude peale ning ei mõtlegi kordniku hüüde peale kuigi pidada. Numbri puudusel jääb aga isik kindlasti tegemata ja wastutusele võtmata. Neil päevil oli juhtumine, kus keegi lihunik hobusega liha wedades, liha närude sisse mäsitud maad mõõda järel lohistas ning ise jaluli liha otjas istus. Minu märkuse peale seisma jääda, andis mees hobusele piitsa ja kihutas edasi. Numbri puudusel on võimata midagi ette võtta. Meie pealinna lihunikkel on hobused numbrideta. Misjuuresse seiskohale tuleks selles asjas asuda?“

See- ja sõiduriistade nummerdamine sünnib linna wolkogude määruste põhjal. Mõistagi, et kohalik politseiülem võib nendes küsimustes, mis politsei tegewusse puutuvad, oma ettepanekutega linnawalitajale esineda ning wiimast paluda, seda ehk teist sundusliku määruse kawa linnawolkogu heakskiitmiseks ettekanda. Mõnede sarnastes asjades võib igal politseinikul olla, kes oma kawatustega, mõistagi, oma ülemuse kaudu esineda võiks. Politseiülem enne seda, kui sarnase küsimusega

linnawalitajale esineda, peab muidugi järelekaaluma, kas küllalt mõjuvad põhjused on seda ehk teist linnawolkogu määrust paluda. Otsustaw siin ei tohiks muidugi mitte see asjaolu olla, et teatud määrus eriti politsei huvides kasulik oleks. Iga sunduslik määrus paneb kodanikkude peale seda ehk teist kohustust, loob temale tihti peale teatud kitsendusi. Otsustawaks momentiks siin peaks olema küsimus, kas kodanikkude julgeoleku ning awaliku korra alalhoidmise nõudmised on seda wõrd kaaluvad, et nemad uusi kodanikkude kohustusi õigustawad.

See on nii helde asja wormilt külg. Kuid asja sisusse süwenedes, peame kahjaks otsusele jõudma, et meie kirjasaatja kirjeldub juhtumisel lihtsalt saamatust ülesnäitanud on.

Meie võime juba ettekujutada seda pilti, mis meie kirjasaatja tol juhtumisel pealtwaatajatele pakkus. Mõned pilkehüüded minema kihutaja lihniku poolt; pilkehüüded, ironilised moffamuigused pealtwaatajate ridadest ning keskpunktiks... ärritud politseinik...

Milles on nüüd politseinik süüdi?

Meie juba tähendasime, et tema siin oma

saamatust on ülesnäitanud. Korra järele walwaw politseinik peab alati kõik terawasti filmaspidama; möödaminejad, möödaõitjad ei tohi ilmaski tema walwepiirist kaduda. Tänaawa kiwide filmitsemine ehk taewa laotuse uurimine on walwe peal seiswale kordnikule lubamata meelelahutus. Nii siis peame oletama, et kui meie kirjasaatja täiesti tähelepanelikult oma kohuseid täitnud oleks, siis oleks tema ka õigel ajal lihunikku märkanud, kes „jaluli liha otsas istus“ ning „liha närude sisse mäsfitult maad mööda järel lohistas.“ Õigel ajal märkata seaduse üleastumist, tähendab politsei kohta ka õigel ajal seaduse rikkumisele piiri panna ning süüdlast wastusele wõtta. Korrapidaja politseinik ei pea mitte ainult oma kohuseid, waid ka oma õiguseid teadma. Kui tema igal juhtumisel oma mälestuses järelsurgitsemata peab: mis niisid teha — siis on tema mõistagi oma tegewuses halwatud. Teraw tähelepanemine, kiire momendi hindamine ning filmapiirne tegutsemine, — need on omadused, mida teenistus igalt politseinikult nõuab.

Kuid seda wähc. Iga politseinik peab selle eest hoidma, et tema kuidagi wiisi rahwa pilkelauaks ei saa, ennast naeruwääriliseks ei teeks. Kätega wehklew, karjumine ning sõiduwankri järel jooksew politseinik on naeruwääriline nähtus, iseäranis siis, kui tagaetaw ometegi plehku paneb. Politseinik peab õigel ajal seadusliku korra rikkujate wastu ülesastuma ning seda filmawerega, ilma millegi ärrituseta tege-

ma. Ennast walitseda — on üks politseiniku tähtsamatest ülesannetest. Rõulwarahuline, iseteadew ülesastumine tõstab politseiniku lugupidamist rahwa filmas, kuna kärjitu ning ärritud politseinik rahwa meelepaha sünnitab. Lugupidada — tähendab teise inimese häid hingelisi omadusi õieti hinnata. Kus wiimaseid pole, ei wõi ka lugupidamisest juttu olla.

Rahwa lugupidamist wõita ei tähenda politseile mitte üksi moraaliliku wõitu. Siin sisuneb ka aineline kasu politseile. Nende ridade kirjutaja, alles hiljuti Berliinis olles, juhtus pealt nägema, kuidas Potsdamer platfil paar noorherraad moortmehe kinni pidasid, kes politseiniku korraldust liikumise suhtes tähele ei pannud ja ära sõita tahtis. Siin meie näeme, et seltskond ise politseile appi tuleb ka niisugusel wõrdlemisi tähtsujeta juhtumisel, kui liikumise korraldamine elawa platfi peal. Seltskond mõistab, et politseiniku korraldus awaliku korra alalhoidmise nõuetega tingitud on ja et politseiniku tahtmine sõna kuulmata woorimeest kinnipidada mitte iiflikku kookupõrkamise pinnal tekkinud pole, waid awaliku korra üleastumise ohtkohene järeldus on. Kodanik saab aru, et awaliku korra alalhoidmine terwe seltskonna humides seisab ning selle tõttu igaüks siin ise kaasa aitama peab. Ja et tema kohusetruust politseinikust, kui awaliku korra alalhoidjast, mõistab lugu pidada, siis ruttab tema ka politseile heameelega appi seal, kus politsei jõud korra jalajeseadmiseks ei ulata.

Kiino ja politsei.

Rektajast meie ajani ulatanud romantism oma üdusustega ja sentimentalismiga ei tunnud kirjategijad nuhtlemat wõimu politsei näol. Peastja inglina efines enamasti wahwa sõdur ehk ennastohwerdaja noormees. Kriminaal romaani keskpunktiks oli kiritegija oma psühholoogiaga ja wõtedega. Ning see kirjanduse iseloom waldas ka teatri näitelawal. Kui to aeg oleks kiinot tundnud, siis pleks kiinoekraanil peategelase oja kriminaal romaanides mõistagi kirjategija edendanud.

Kuid Edgar Poe, Sabarian, M. Green, Conan Doyle ja teised enam ehk vähem tuntud kirjanikud tõinwad siin pöörde. Politsei aparat arenes järk järkult, politseinik ifka enam ja enam sattus seltskonna filmapiiri, mitte ainult siinatud wõimu esitajana, waid kui rahwa elu ja waranduse kaitstja. See politsei arenemine leidis loomuliku wastulaja kirjanduses. Sherlok Holmes ja Lecoq, ehk küll romantistide mõttekujutusjed, on ilmapuuljusega detek-

tiivid, kellede teod romaaniidest näitelawadele rändasid ning kiinodramaturgidelle tänuwäärilises eselujuts said. Ilmapuuljad „lõõkfilmid“ kujutawad tihti peale detektiivide tegewust. On jolliid kiinotõdustuse ettewõtted olemas, mis endid „detektiivfilmide“ wäljatõdamiseks spetsialiseerunud.

Kuid mis pakub meile meieaegne moodne detektiivfilm?

Detektiiv on kõige esiti igasuguses sportis arenenud mees: ta on tubli turnija, maadleja, atlet, ratsutaja, rattasõitja, wehkleja, ujaja, hõppaja ja tont teab, mis weel kõik. Sarnaste üliloomuliste omadustega ehitud, jälgib tema kiritegijaid, — ükfi terwe salga wastu! — maa ja wee peal, ülewal õhus ja maa all, hiilides, ronides ja jookstes, jalgi ja ratsutades tulise hobuse peal ehk elewandi turjal, raudtee waguni latustel, tehaste juhtkorstnate otsas... ifka edasi läheb jaht põgenejate kiritegijade järele ühest ilmajaost teise! Seal-

juures põleb, uppub ning luffub huffawasje süga-
witusje meie kangelane mitufümmend forda, kuid
ikka jälle ilmub ta terwelt ja südilt kiinoekraanile,
et jälgimist jattata. Peale mitmete pikkade „seeriaste“
lõppeb wiimaks see inimefejacht detektiivwi täieliku
wõiduga.

Bole tarwisiki politseiniu logemusi, et sarnaseid de-
tektiivfilmide siu kriitiliselt hinnata. Siig palju loogi-
lisi wigasi, loomuwastast ning üleiniimlist wõimist si-
jaldawad sarnased filmid. Detektiiv jälgib kuritegijaid,
lattub seal juures mitu forda ise nende küüsi ning
igatord jättamad kuritegijad oma weriwoenkase ehl
küll kriitilisje, kuid siiski sarnasse olutorda, mis te-
mal jällegi wõimalust annab oma wabadust tagasi
wõtta. Seal juures näeme ekraani peal kuritegijaid
sarnast sorti, kelledel inimeje tapmine teatud teha-
liigutus on!

Mis siis hoiab neid detektiivwi „wagastegemise“
eest?

Detektiiv, kes küürus, kui küsimise märt, kuritegi-
jatele jälgib, mõistagi, wõib pealtwaataja polit-
seiniu juures ainult lõbusa naeratusje wõljalutjuda.
Kuid juurem hull kiino-publikumi waatab sarnase
filmi peale, kui tükkise peale elust.

Mõni aeg tagasi ühes juuremas Lääne-Euroopa
pealinnas oli minul juhusliselt ühe kuulsama
filmitõõsturiga jutuwamine. Mina pööwastu tema
tähelepanu selle peale, et nõndanimetud detektiiv-
filmid jugugi mitte tegeliku elu ei peegelda ja
waatajate peale täiesti ebatruu ilme politsei otjimise
tõõst jättewad.

— Ja, ja, Teil on õigus, — sain wastuseks. —
Teie filmas on meieaegne detektiivfilm küll lõbus
paroodii kriminalistide tegemuse üle. Kuid mis peab
tegema filmi tõõstur? Tema läest nõutakse, et film
huvitaw ja põnew on, et tema waatajate erkude
pihta lõõts. Kui meie detektiivwi tema harilisjes tege-
wuses hakkatjime kujutama, mis tuleks siis wälja?
Jga detektiiv oma tegewuses katsub ennast nii
wiiji siise jada, et oma peale mitte tähelepanu tõm-
mata, et tema nii welda rahwa hulgaga toflu ju-
laks. Saadame nüüd sarnase tüüpuse filmi läbi
ekraani peale. Pealtwaataja, mõistagi, ei leia
ekraani pealt küli pealangelast, temal jääb tüli
arenemine arusaamatuks, üleüldine rahulolematuus
ning... film, mis sajab tuhanded maksab, on
hiilgawalt läbituffunud! Ei, kiinofilm nõwab teatud
liialdusi, oja etentafjad peawad teatud mõedul
utweeritult ülesastuma...

Mõistagi, et meie tõõsturi waade ainult ühe-
külgselt õige on. Tema eesmärt on wõimalikult kaju-
likult tõõtada ning selles mõttes on tema mõtted ka
õiged. Kas filmi siu tegelikule elule wastab, on
temal ükskõik. Peamure on, et mitte „üle ääre
ajada“, et filmi mitte pillenaueru alla tõmmata.
Filmil tõõstuse turu nõõdmine on — sensatsioon

ning filmitõõstur tuleb kohusetruult selle nõõdmisele
wastu. On ju see tema kaju ning kaju päwast tema
tõõtastli.

Sarnastel asjaoludel wõib detektiivfilm politsei-
nikule ainult sel mõttel tähelepanemise wäärt olla,
et ta õpetab, kuidas mitte tegutseda. Kui mõni krimi-
naalpolitseiniu tahaks mõnda filmi kangelast omale
eeskujuks wõtta, siis peaks teda küll närwiarsti juure
jaatma...

Kuid ka sõnniku hunitus leidub wiljateri. Minule
täctab siin meelde hiljuti nähtud detektiivfilm, kus
salk pimeduse jüngrid oma mahaldõõdud õhwari weo-
auto peale, bresendi alla paigutawad sel ajal kui
autojuht asja päwast majasje siise läts, mis peale
wiimane pahaaimamata oma õudse loomuga edasi
jõitjs. Sarnased mõtted kuriteo jälgide kaotamises
wõiwad ka tegelikus elus tõõduda ning selles mõttes
wõib ka kõige keeruksem ning mõistujeta detektiiv-
film politseiniule õppetliit olla.

Meie juba puudutajime kirjanduse ja teatri aja-
järke, kus romantism ning sentimentalism walbas.
Woorus jäi ikka wõttjaks, kuritegija pööwras filma-
weega õige tee peale ning lõpp oli üleüldine hea
meel ja rahu. Kuid tegelik elu näitab iga samm
peal teist pilti, floppis inimsoo tõe otjimise tungi
pihta nii laua, kuni see ebatõsi kolikambri heidetud
sai. Suulelise romantismi asemele astus kaine
realism.

Wõib juba ettenäha, et ka kiinot umbes sarnane ewolut-
sioon ootab. Filmil on suur tulewik. See ajajärt,
kus filmilint ainult lõbus loodub sai, on juba
mõõddas. Film on tähtjaks abinõuks wõlloõpetamise
juures saanud. Tema näitab protsessid, mis loo-
duses sünniwad, tergem arusaadawalt, kui seda kõige
anderikkam suusõnaline seletus teha suudab. Ka re-
klaame on filmi oma wõiduwankri ette rakkendanud
ning tema läbi raiub tema enesele teefi igasje ilma-
jooksje. Tõõstuses pruugitakse filmi, kui kajuksiku
instruktori, montõõtri jne. Selle asemele, et ühes
masinaga saata instruktori, kes õpetaks, kuidas te-
maga ümberkäia, ehl montõõtri, kes teda ülesseaks,
lijab meieaegne tõõstur oma masinale filmilindi
juure, mis täiesti arusaadawalt tellijale tõik kätte-
näitab...

Kui meieaegne sensatsiooniline detektiivfilm meie
kaszawa sooni ulataks, siis saaks meie järeletulejad
küll pead rapputama: „Kuidas wõisid meie wanemad
sarnast rumalust pealt waatada ning temast weel
paneib ennast wiimaks ka kinematograafis maks-
ma...“

Rahwa massid arenewad, nende kriitiline otjus-
tamise wõimalus kaswab ning tung elutõe järele
paneib ennast wiimaks ka kinematograafis maksma...

Meie ei ole kaugel ajast, kus filmilint ühels täht-
jamaiks õppeabinõuks tulewates politseikoolides olema
saaib. Wana politseiniu.

Isikute ja waranduste otsimisest.

(7. järg.)

Sellele vastavalt tuleks nüüd warastud hobuste politseilise otsimise juures järgmist tähele panna:

Kõigepealt hoolitsetagu selle eest, et warastud hobuse üleriikline otsimine võimalikult kiirelt alustatud saaks. Peale harilikku otsimiskirja tuleks saata piiriäärsete maakondade politseile telefonogrammid, sest on tuttav, et suurem osa warastud hobustest üle piiri Läti- ehk Wenemaale walgub. Otsimiskirjades hobuse tundemärkid nii täielikult, kui iganes võimalik, üles panna, neid hobusepassi pealt ja omniku ülekuulamise läbi välja selgitada. Siis tuleb selgusele jõuda, kus kohalikud hobusewargused kahtlased isikud warguse õbl wiibinud, muu seas ka selle üle, kas nende sõiduriistad kõik alles ja kas eelmistel päewadel nende pool ei nähtud mõõraid isikuid. Krusaadam, et ka hobust ennast selle juures silmapaari wahela ei pea jätma.

Iga otsimiskirja saaja omalt poolt peab kõik tuntud warjajad ja edasitoimetajad terase tähelepanu alla wõtma, eriti aga piiriäärsetes maakondades, jelleks usaldusvääriliste kodanikkude kaasabi paludes, sest loomulik on ju, et ühiku politseiniku oma silm ka kõige parema tahtmise juures ometi igale poole ei ulataks. Edasi tuleb raugemata järjekindlalt hobusepasside kontrollereerimist toimetada. Passiüsteem on mõjuw rohi hobusewarguste wastu, kuid ta kaotab oma terwendawa jõu, kui politsei küllalt energiliselt ei walwa tema täitmise järele. Kontrollereerimiseks kasutatagu ära sagedasi ametisõitusi küladesse. Ei ole raske teada saada, kuhu tallu hiljuti toodud uus hobune ja politseinik astugu mõõdaminesse sisse, et järele waadata, kas hobuse pass korras ja kas tema tundemärkid mitte mõne otsimiskirjas leduwa hobuse omadega kokku ei käi.

Lõpuks ei pea ka otsimise puhul ära unustama laatasti ning kahtlase kuulsusega lihunikke ja worstiwabrikante.

Waranduste otsimine. Kuritegude läbi kaduma läinud waranduste edaspidine saatus võib wäga mitmekesine olla, selle järele, mis nimelt kaduma läinud ja kes asja kuriteo läbi kõrwaldas. Asjad, millel kurjategija jaoks isikliku tarwitamise wäärtus ei puudu ja mida ta ilma suurema hädaohuta tarwitada võib, jätab ta

muidugi oma juure. Wastasel korral püüab ta neid rahaks teha, kandes neid warguste wastuwõtja juure, müütades wanakraami turul ehk muul teel, pantides pandimajja jne. Warguste wastuwõtja on õieti küll wiimane abimees, selle poole waras pöörab, sest need herrad maksawad warastud kraami eest häbemata madalat hinda. Nii ühel kui teisel juhtumisel püütakse asjade wäljanagemist võimalust mööda muuta, näit. walmisriided tehakse ümber, kangad õmmeldakse ülitondeks, muudetakse nende wärwi, lauanbudei hõrutakse nimetähed välja jne., et nende äratundmist raskemaks teha. Juhusline waras warastab harilikult asju, mis isiklikuks tarwitamiseks kõlbawad, kuna elukutseline waras suurema jao saagist rahaks püüab teha.

Mis puutub waranduste otsimise kurtteopaiiga lähemast ümbrusest, siis wõtawad lugejad selle kohta kasulikke näpunäiteid leida „Pol. käsiraamatu“ sellest osast, kus räägitakse warguste jälgimisest ja läbiotsimisest. Oks ülearune weel korrata, et waranduste otsimine ikka ainult siis tagajärgi võib anda, kui asjade tundemärkid küllaldaselt teada on. Wiimaste wäljaselgitamine olgu seega iga otsimise alustaja ülem mure.

Raugemalt otsimine wõtku iseäralise tähelepanemise alla eelpooltähendud kohad: warguste wastuwõtjaid, wanakraami kauplused ja turud. Neid teraselt silmas pidades ja aegajalt rewideerimisi nendes ette wõttes, võib mõndagi huwitawat leidu teha. Samati ei oleks üleliigne ka pandimajades (muidugi asutuste walitsuste nõusolekul) järele waadata, kas panditud asjade hulgas ei leidu otsimiskirjade järele tagoitawaid asju. Kahtlusaluste juures läbiotsimisi toimepannes jookswate warguste puhul, pandagu igatord tähele, kas läbiotsitawa ruumes ei leidu peale käesolewas asjas kadumaläinud asjade ka weel muud kahtlast kraami; jaatawal korral wiibimata otsimiskirjade waral selgusele jõuda, kas seesugused mitte otsitawad ei ole.

Warastud waranduste otsimine on igitahes üks raskematest otsimise numbritest, mis politseinikult arutu palju tähelepanemist, meelespidamist ja energiat nõuab.

(Lõpp).

Gelseiswad read ei paku midagi uut poliitseinikkudele, kes selles ametis ju mitu head aastat wanemaks saanud; nende jaoks ei ole nad määratudki. Kirjutasin need

noorte, algajate kaaswõttelejate jaoks, ja kui nad sealtpoolt wastuwõtlikku pinda leiawad, siis ei ole „Politseilehe“ ruumi asjata raisatud. A. S.

Meie lugejatele.

Üks meie kirjasaatjatest puudutab omas kirjas rida küsimusi, mis oma üleüldise huwi tõttu pikemat aru-
tamist politseilehe weengudel nõuawad.

Kirjasaatja pabandab, et „politseileht arwab tarwilituks omalt lugejatele tohe esimejel leheküljel kuulutuse läbi küsida: „Kas olete juba Põlvi õlut joo-
nud, kui mitte, siis tellige...?“

Peame tähendama, et jarnase küsimusega mitte politseilehe talitus ei esine, waid kuulutaja. Meil pole mingigugust õigust kuulutuste teksti tšenjeerida, wäljaarmatud juhtumised, kus kuulutus midagi sea-
dusewastastist sijaalab. Politseilehe siju ja tema sihti ei tohiks kuidagi wiiji kuulutuste sijuga jarnastada. Need on faks täiesti iseseiswat ja teine teijest ära-
riippumata asja.

„Seesugused kuulutused peawad edaspidi meie lehest ära kaduma!“ — nõuab kirjasaatja. Hea küll! Aga kes täidab meie oelarwes seda auku, mis jarnase kuulutusest äraütlemise läbi jümmiks? Tuletame meelde, et iga õieti wajatud ajakirja majandusline alus peaaesjalikult sisetuleku peal kuulutuste eest põhjeneb. Meie ei ole karstuse waenlased, kuid ka mitte waenlased politseilehe hea täekäigu wastu, kes sija-
maani omaga läbi joanud on.

Meie mõistame wäga hästi meie jüüdistajat. Kuid lubage küsida, mis kaju oleks sellest, kui politseileht jarnased kuulutused tagasi lükkaks? Wähemeks selle läbi joomine? Wõidakas palju rahwa karstus? Muudugi mitte, sest et kõil teised ajakirjad jarnaseid kuulutusi edasi paigutama jaoks. Üks mees lahingu-
wäljal pole jõdur. Kuid aineline kahju selle läbi oleks politseilehele mitte wäikene, sest et äriajaja jaoks tingimata ka teiste oma kuulutustega mõdda minema selle ajakirja talituse uksest, kus tema kuulutused teatud tšenjuuri alla jattuwad.

Kirjasaatja pole rahul ka sellega, et politseilehes pole „kirjawastuseid“. Sealt oleks näha, seletab ta, kui palju meie poliitseinikud milleski humitatud on ja ojawõtawad ja kuidas toimetuse ühe ehk teise kirjutuse kohta on seisukohta wõtnud. Meie lehest on aga see millagipärast ära jäetud. Puudub igasugune sibe toimetusega ja selle tagajärg on, et nii mõnegi asja awaldamijeks nii mitmelgi julgus puudub...“

Meile näitab see etteheide põhjujeta olema. Politseileht sijaalab „küsimuste ja kostmist“ oja, milles fõit teenistuse puutuwad enam ehk vähem põhimõtlikud küsimused wastust leiawad. Peale selle awaldame meie kõil kirjad, mis üht ehk teist soowi sijaalawad, teatud puuduste peale teenistuse alal tähelpanu pöörawad ehk kuidagi teist wiiji meie

teenistuse olusid iseloomustawad. Suuremalt ojal pole toimetusel wõimalust iga kirja peale „wastust“ anda, sest et ühe ehk teise soowi täitmine, selle ehk teise puuduse kõrwaldamine ei rippu mitte politseilehe toimetusest ära. Kus wõimalik, jenna sijaab toimetuse oma märkuse juure. Kuid meie wõime tõendada, et sifeministeeriumi juhtiwad jõud, herra ministriiga eesotjas, wäga tähelepanelikult politseilehes awaldud soowidele jälgiwad ja niipalju, kui see nende otjekoheses wõimuses seijab, kirjeldud puudusi kõrwaldawad.

Küsimustel asjaoludel ei tohiks mitte kellegil politseilehe lugejal „julgus puududa“ oma küsimustega meie poole pöörata. Kui nendel üleüldine tähtsus peats puuduma, siis wastab toimetuse kirjaga posti kaudu. Mitte ükski kiri ei jää meil tähelepanemata, mitte ükski küsimus — wastamata. Tohime loota, et jarnased juhed meie kirjasaatjadega igal juhtumisel kõhnasijulisjed „kirjawastused“ lehes enesjes ülestaa-
luwad.

Kuid ühe meie kirjasaatja näpunäitega oleme täiesti peri. Tema kirjutab: „meie algajale poliitseinikule on praegune leht otjekui oparaamat ja tekkib tarwe teda aasta lõppul üheks raamatuks kõita. Aga praegu on ta nitmoodi trükitud, et ka kuulutused peawad jaama ühes poogitud, nii aga asjata raamatu pakjust tõstab ja teda maitsetuks teeb. Sellepärast oleks tarwilik, et kuulutused, trükitaiks aimult esimejele ja wiimajele lehele, nii et kõita andmijel neid kõrwaldada wõimalik oleks...“

Politseileht jaab lähemas tulewikus järjekindlalt juuresmas kui seniajani kaustas ilmuma, kus juures tellimise hind endiseks jääb. See annab meile wõimalust politseilehte mitte aimult siju poolest parandada, waid ka kuulutuste lehti eraldada, nii et neid kõitmise juures kõrwale heita wõib. Praeguse kausta juures on see tehniliselt peaaegu wõimatu ülesanne.

Kirjasaatja wõrdlused politseilehe ja wäljamaa ajakirjanduse tellimise hinna kohta on liig ühefalgjed ja ojal ekfiarwamistel põhjendud. Kui meie lähemate astume kirjasaatja wõrdlusele, kus „Die Woche“ ja politseilehe üfikute numbrite hind (mõleinad 18 m.) kõrwale seatakse ja nende omadusi wõrdeldakse, siis peame tähendama, et siin jarnased asjaolud otjusstawad on, mida mitte meie jõus pole muuta. Trükitööstus seijab Sakjamaal wäga kõrgel järjel ning selle tõttu maksab seal iga trükitöö mitu torda odawam, kui Eestis. Sedajama peame ka paberi kohta tähendama. Ehk küll meie ja Sakjamaa waluta wahje juur ei ole, sellegi poolest on Sakja

futs tarwiduseks, maid ametikohuste täitmise otstarbeks.

836. „E. P.“ tellija 2101. Küsimine. Kas on politseiülemaal õigus lühendada arsti ja arstlike komisjoni poolt politseiametnikule ja teenijale määratud ravitsemise puhkeega (haigemajas ja mitte haigemajas)?

Wastus. Wastawa koduorra määruste § 13 („R. T.“ nr. 26/27 — 1920 a.) ja arstiabiandmise korra § 6 „R. T.“ nr. 3 — 1921) järele loetakse kompetentseks haiguspuhuse määramisel asutuse usaldusarst.

878. 3107. Narwas. Küsimine. Kas politseil on õigus hobusepasside ümberkirjutamisel maksu võtta 9 mk. ja kuhu läheb see raha? Kas sellele isikule, kes ümberkirjutamist toimetab, või kuhugile deposiiti?

Wastus. Jah on. „Riigi Teatajas“ nr. 187/188 — 1920 a. avaldud määruse põhjal hobuste passide kohta (p. 6). Raha läheb riigi sissetuleku arvele.

822. „E. P.“ lugeja 1752. Küsimised. 1) Kes on kohustatud isikutunnistuse peale sellekohast märkust tegema, kui tunnistuse omanik abiellu astub ehk viimastel lapsed sünnivad? Kas usukommet toimetanud koguduse õpetaja või kohalik politsei? — Esimesed praegusel ajal harilikult ei taha seda teha.

2) Kas võib politseiametnik ehk teenija lisatasu nõuda, kui tema järjekindlalt igapäev 10—12 tundi teenistuskohuseid peab täitma (maha arvatud juhuslikud korrad, kui palju rohkem aega tuleb teenida)?

3) Kas on praegu politseis teenival ilma sõja-invaliidil õigus pensioni saada, kes enne (kullakurfi järele) 72 rubla aastas sai? Jaataval korral, — kui palju, kui ka üks perekonnaliige tema toita on? („R. T.“ nr. 77/78, lhf. 613 — 1920 a.)

Wastused: 1) Passi seaduse (Sead. kogu XIV köide) § 46 põhjal peab neid märkusi tegema, kas politsei ehk asutus, kes isikutunnistuse välja andis, s. t. wallawalitsus, sellekohase meetrikatunnistuse põhjal; seadusest ei ole leida, et usu waimulikule oleks antud õigus perekonnaseisu muudatusi ise passi ehk isikutunnistuse peale märkida.

2) Waata wastus küsimise nr. 111 peale politseilehes nr. 9.

3) Ajut. weneaeg. pensionääride toetamise seaduse § 2 põhjal võivad seda toetust ainult need saada, kes on töövõimetus ja on ilma waranduseta ning sissetulekuta; järjekul ei ole politseis teenival isikul õigust seesugust toetust saada, kuna temal on kindel sissetulek palga elukalliduse-lisa ja perekonnaabiraha näol.

Ametlik osa.

Nimetused ja wabastused ametialal.

Siseministri päewatärguga:

Nimetatud: Ajut. rekwireerimise ja sõjakahjude hindamise komisjoni wolinikuks Arnold Rosenwaldt, arwates 12. aprillist s. a. ja sama komisjoni I. j. kantselei ametnikuks Weera Kortmann, arwates 1. maist s. a.

Ministri kantselei III. j. ametniku s. t. Fritz Wiktori p. Grebenshikow, 20. maist s. a.

Arweosakonda II. j. kantselei ametnikuks Hans Leppl, 17. maist s. a.

Wabastatud: Omawalitsuse asjade peawalitsuse asjaajaja Karl Brandt tema omal palvel, 16. maist s. a. arwates.

Arweosakonnas noorema arweametniku Alma Ponga tema omal palvel, arwates 20. juunist s. a.

Ajut. rekwireem. ja sõjakahju hindamise komisjoni I. j. kantselei ametniku Alma Teets tema omal palvel, arwates 1. maist s. a.

Westenurk.

Kohtualuse kaitse.

Conan Doyle jutustus. (2 järg.).

Waststi märkas, et noor neiu minu tähelepanu wastu külmas ei jäänud. Imelik wahelord oli temal Merryfeldi perekonnaga. Wasta tagasi oli Mrs Ena Montpellier'ist — Lõuna-Prantsusemaalt — jia sõitnud Merryfeldi perekonna kuulutuse peale, kes prantsuskeele õpetajannat kolme noorema lapsele

soowis. Kuud temale ei maksetud palka; tema oli rohkem külaliskas, kui palgakas. Nii nagu mina Ena sõnadeft aru sain, armastas tema alati kõiki ingliskaolisi ja soowis ammugi Inglismaale asuda, sõja algus elustas weelgi tundeid, neid kirglike tungits muutes. Tema hinge pealiigutajaks oli kuum jakslaste põlgus. Mrs Ena jutustas mulle, et tema wanaisa 1870 aasta sõjas väga traagilistes tingimistes surma saanud ja et tema last wenda weel

praegugi prantsuse mäes teenida. Kui tema faks-laste metstuse üle Belgias jutustas, värises tema hääl ja ma märkasin mitu lorda, kuidas tema minu mõeta ja revolvrõid juudles, lootuses et need lord waen-lase vastu tõõtama saamad. Arusaadam, et farnaste tema tunnete juures minul raske polnud tema poole-hoidu mõita. Mina tahtsin otsekohe temaga laula-tada lasta, kuid sellega polnud tema nõus. Meie pulmad pidid olema peale sõda, sest Ena sõnade järgi nõuda prantsuse wiisakuse lombeid, et mina ennem Montpellier'i põitma pean ja tema omaks-tega tutwaks saama.

Garulbajse ojamusega, mida daamide juures harwa ette tuleb, juhtis tema mootorratast ja armastas wäga sellel masinal pikemaid sõitust teha. Peale meie kihluse lubas tema ka minule wahel enesega kaasaõjota. Üldiselt oli tema loomuses märgata ime-likke weidrusti ja fantastilisi külgi, mis aga minu silmis tema iseloomule veel nõiduslikema ilme and-sid. Tema mõis õrnuje kehastujena esineda, kuid wa-hel muutus kõrgiks ja terawaks. Mõnikord loobus tema põhjuseta minu seltsist ja kui mina pärisin mispärast, siis wälkusiwad tema silmad wahajelt. Siis jälle muutus tema meeleolu ja ühe eht teije õrna tähepanelitusega kustutas minu mälestusest oma halwa teo ja rahustas mind. Sõjamõelised kohustused nõudsiwad jedawõrd palju aega minult, et mina loota wõisfin ainult õhtuti temaga kottu-puutuda, kuid wahel ka õhtul jäi tema wäike kabinetti, mis päewal lastele klasitoaks oli. Niijugustel juh-tumistel ütles Ena mulle lihtsalt, et tahab üffinda olla. Kuid nähes, et tema kapriis mind haawab, naeris tema ja palus andeks õrnalt ja armjalt, et mina weel enam tema orjaks muutusin.

Tunnistajad kõnelesid minu armukadedast iseloo-must. Seluurimisel näitasid mõned, et meie wahel armukadeduse ssteenid ette tulid ja et ükskord isegi mijs Merryfild'il wahel astuda tulnud. Tunnistan, et olin armukade. Mul tuleb ette, et kui inimene kõige oma hinge jõuga armastab, ei saa tema mitte armukadedusest lahti welda.

Selle noore tütarlapse juures paistis wälja tugen-tung itseiswuse poole. Mina tegin kindlaks, et tema paljude ohwitseridega Chelmsfordist ja Colchesterist tuttav oli. Mitmedeks tundideks kadus tema ära oma mootorrattal. Mõnede küsimuste peale oma mi-newikust, wastas tema naeratusjega, kui mina ainult mitte wäga nõudwalt ei pärinud. Wiimasel juhtu-misel waheldas naeratus kottjutud kulmudega. Pole ime, et mind, kes ma palawast, kirglijest armastusest wärisefin, armukadedus näris, kui tema elu finnistie uste ees seifin, eesriiete ees, mida tema kindlasti awada ei tahtnud. Mõnikord sõstas mulle mõis-tus, et mina hullumeelselt talitan, rajades oma tu-lewast elu tema armastuse peale ja tehes oma hinge ärawõppumaks tütarlapsest, sellest mina lihtjalt midagi

ei teadnud. Kuid kirgede laine, mis mind waldas, wputas kõik mõistuse hoiatused.

Mina juba nimetasin tema elu finnistest usteft. Minul oli teada, et noor mitteabielus olew prant-suse naisterahwas harilikult wähem itseiswam on, kui tema inglise õed. Minu juttudest Ena'ga selgus aga alati, et tema oma elus palju näinud ja pal-juid tunnud on. Iseäranis erutafin emmast, kui Ena midagi selle taolist enese kohta awaldas, ja nagu mina selgesti märkasin, oma ettewaatmatuse peale pahandades, püüdis kõigi temal olemate abinõudega halwa muljet minus tajandada. Meie wahel tekti-siwad wäikesed tülid, kui mina ettepanud küsimuste peale wastust ei saanud. Keed tülid on siüüdistuses juurendud. Samuti on mijsis Merryfild'i wahel-astumisele liig suur tähendus antud, eht küll tun-nistama pean, et nimetud tüli teistest kõijem oli. Kõik algas sellest, et Ena lauvalt ühe mulle tundmata meesterahwa näopildi leidfin. Mina küsifin, kes see on. Ena kohmetas nähtawalt. Pildi all seifis „G. Varden“; nähtawasti oli see käega kirjutud. Mind pahandas iseäranis see, et näopildi nurgad muljutud olid, mis piltide juures ette tuleb, mida noored tütarlapsed corsage'i wahel kannawad, kui nad pil-distud isikut armastawad. Mijs Ena ütles kate-goorilijelt ära selle isiku kohta lähemaid teateid andmast, püüdis ainult mind uskuma panna, et tema seda isikut kunagi elus näinud pole, mina pida-sin seda täitja wõimataks, jain erutuks ja kõrgendud häälega teatasin, et tahan tema minewikust rohsem teada, kui senini, wastasel korral lõpetan tutwuje, kuigi minu oma sõda seal juures lõhkeks. Mina ei teinud midagi, mille ees häbenema oleks pidanud, kuid mijs Merryfild, kabinetist mööda minnes ja minu häält kuuldes, astus meile lähemale, et mulle minu wäljaastumise kohta etteheiteid teha. Tema oli wäga hää inimene, emaliku tunnetega, kes joojalt meie romaani-le kaajatundis. Ma mäletan, kuidas tema mind armukadeduse eest noomis ja mulle sel-geks tegi, et mõistmata olen, mille järel meie Enaga uuesti äraweppifime. Mijs Carnier oli nii meeletult kütkestaw ja mina allufin temale nii lootujeta, et tema alati suutis mind oma poole meelikada, mis-juguse jõuga ka mõistus ja ettewaatus minule ei joowitunud temast lahti liüä. Mina kufufin mitmet korda uuesti midagi jelle Vardeni kohta teada saada, kuid wastuseks jain uusi finnitusi ja tõendusi, et tema kunagi seda isikut näinud pole. Misparast Ena selle noore mõruda näoga gentelmanni pilti enesega kaajas kandis (ma jõudfin kaunis põhjalikult pilti järelewaadata, ennem kui Ena selle minu käest ära kistus), ei wõinud wõi ei tahtnud tema jeletada.

(Järgneb.)

Wäljaandja: Toimetuskommisjon.
Wastutaw toimetaja: A. Reinberg.

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksusetaks kadumaläinud isikutunnistused järgm. nimede peale.

- Mit, Juuli Jakobi t., w. a. Mbruka wallaw. 5. 11. 21., nr. 546. (5183)
- Riisik, Otto Juhani p., w. a. Kuresjaare I. pol. jsk. 6. 12. 19., nr. 1418. (5182)
- Siljental, Helmi Johani t., w. a. Tahkuranna wallaw. 18. 10. 21., nr. 314.
- Saanits=Org, Katarina Andrese t., w. a. Pärnu m. pol. I. jsk. 5. 1. 20., nr. 8327.
- Riisman, Jüri Peetri p., w. a. Tori wallaw. 13. 12. 19., nr. 113.
- Tampõld, August Willemi p., w. a. Keina wallaw. 10. 3. 20., nr. 228. (4975)
- Rits, Aleksander Hendriku p., w. a. Polli wallaw. 18. 12. 19., nr. 291.
- Möllits, Gustaw, w. a. Kalwi wallaw. 16. 11. 19. a.
- Jää, Stelle Miina t., w. a. Kuresjaare I. pol. jsk. 26. 11. 19., nr. 299. (5180)
- Sinf, Ilse Theodori t., w. a. Kuresjaare I. pol. jsk. 5. 12. 19., nr. 1195. (5181)
- Sintrop, Andres Santsju p., w. a. Wao wallaw. 10. 9. 21., nr. 1891. (7667)
- Kree, Mihkel Peetri p. (4197)
- Tammets, Jda Jakobi t., nr. 627.
- Männikson, August Augusti p.
- Rätsep, Jaan Mihkli p., w. a. Weltsja wallaw. 12. 12. 19., nr. 51. (8058)
- Renfer, Piisa Tooma t., w. a. Kalwi wallaw. 2. 12. 19., nr. 209.
- Tunnustatakse maksusetaks kadumaläinud :**
- Sooba, Eduard Juhani p., isikutunnistus, w. a. Keina wallaw. 5. 6. 20., nr. 966; sõjaw. wabast. tunnistus, w. a. Läänem. rahwawaäül. 1920 a., nr. 9730. (8258)
- Ganin, Jestifei Iwani p., hobusepaß. (2848)
- Tamm, Rudolf Tõnu p., isikutunnistus nr. 546 ja sõjaw. wabast. tunnistus. (2850, 8701)
- DaniLOW, Andrei Peetri p., sõjam. wabast. tunnistus, w. a. Petseri maak. rahwawaäül. 5. 11. 20., nr. 7112. (8203)
- Tiiman, Wassili Mihaili p., hobusepaß, w. a. S.-Muhu wallaw. 23. 2. 21., nr. 594 — Timofei Rõu nime peale. (5221)

- Sukner, Anton Priidu p., sõjawäetunnistus, w. a. 1. diw. laatsaretist 21. 5. 21. (5234)
- Roovits, Ernst, laskeriista luba, w. a. Tallinna I. pol., nr. 429. (2269)
- Rikitina, Donna Nikita t., peatusluba, w. a. Tartu I. pol. 26. 1. 21., nr. 220. (2628)
- Punder, Woldemar Jakobi p., isikutunnistus, w. a. Waiwara wallaw. ja sõjawäest wabast. tunnistus.
- Matjunin, Mihail Farsolomei p., aj. isikutunnistus nr. 78 ühes peatusloaga nr. 12710, w. a. sijem. passiofak. maksusega kuni 1. 5. 22. (8453)
- Bergmann, Jakob Jaani p., peatusluba, w. a. sijem. 6. 12. 21., nr. 305; kodafonduse paß, w. a. Läti konsulit Tallinnas 6. 9. 21 a.
- Rammo, Erich Jakobi p., isikutunnistus, w. a. Rüti wallaw. 22. 3. 21., nr. 874; hobusepaß, w. a. Rüti wallaw. 30. 12. 20., nr. 689. (8617)
- Müllman (?), Jüri Tõnu p., hobusepaß, w. a. Kehtna wallaw. 18. 1. 21., nr. 130. (2242)
- Stahl, Heinrich, hobusepaß, nr. 567. (5419)
- Pärko, Richard Joosepi p., isikutunnistus, w. a. Rakwere wallaw. 31. 12. 20., nr. 1390; sõjawäest wabast. tunnistus, w. a. Wiru maak. rahwawaäül. 1. 3. 20., nr. 477. (8556)
- Willart, Peeter Peetri p., isikutunnistus, w. a. Wiljandi wallaw. 1920. a. aprillikuu; sõjam. wabast. tunnistus, w. a. 2. ratsapolgust 28. 4. 20., nr. 2397. (7274)
- Sangel, August Jaani p., isikutunnistus, 2 hobusepaßi, sõjam. wabast. tunnistus ja laskeriista luba. (4198)
- Birk, Jaan Kaarli p., isikutunnistus, w. a. Wastemõisa wallaw.; sõjam. wabast. tunnistus, w. a. 3. diwiisi intendantuuri. (7275)
- Müllberg, Aleksander Jaani p., dokument, wallakirjutaja ametiohkuse üle, w. a. Tori wallakirjutajalt 14. 9. 13., nr. 2478.

Shokolaad

TRILBI

A.-S. „Renommée“

7974

Tallinn, Suur Kompassi t. 4.

Ara warastatud

rewolwer, „Browning“ (Belgia), kalibr. 7,65, № 124621. Leidmsie korral teadustada Tallinna politsei sadama jaoskonda, Uus Hollandi tän. № 8.

Ostmise eest hoitakse. 8805

Kõigeodavamad laulatussõrmused, kellad, kuld- ja hõbeasjad. Ka parandustöö kiire ja korralik.

7975

Eichelmann,
Wäike Karja tän. 2

Walmisriiete kauplus,

Pikk tän. № 3.

Soowitan oma töötoas heast riidest valmistatud

naisterahwa mantlid,

kleite, kuubesid, pluusisid. Meesterahwa palituid, ülikonde ja püksa.

Wõetakse tellimisi vastu.

Hinnad mõõdukad

7980

S. Schwarz,

enne Harju t. № 29, Nüüd Pikk t. № 3.

A. Kakit,

Mundi tänaw 1.

Kõnetraat II--II

soowitab pühadeks:

puuwilja-, maius-, kala- ja aiawilja konserwe, weine, napse ja kolonialkaupe.

!! Hinnad mõõdukad. !!

7991

Kõige suurem wäljawalik kuld laulatussõrmuseid 92, 72, 56 proow ja kõige kuulsamatest wabrikut. tasku-, sein- ja lauakellad.

Hinnad odawad.

Richard Lange.

Tallinn, Wiru tän. 21. 7997

Manufaktuur Import Ko.

Tallinnas

Suur Karja t. 5, sissek. hoowist

soowitab suures wäljawalikus kõiksuguseid willaseid, puuwillaseid ja kalewikaupe Inglis, Saksa ja Rootsi wabrikutest.

Ainult jällemüüjatele !!!

Manufaktuur Import Ko. 1.

Tallinn, Suur Karja t. 5. 7988

Kõiksugu
riidekaubad.

Anderson & Liik.

Wiru tänaw 5. Tallinn.

7996

Kuld- ja hõbeasju,
Seina- ja taskukellasad
soowitab odawalt
suures walikus

N. Zipukoff.

7989

Wiru tänaw 20.

Tallinnas.

Restoraan-Kabaree

Harjuwärawa mägi

Awatud igapäew kella 10 hommikul kuni 12 õhtul.

Lõunad kella 1—6.

Suurepäraline eeskawa paremate artistide kaastegewusel.
Inimene-orkester FRED-MARION esimest korda Tallinnas ja
palju teisi. Algus kell $1\frac{1}{2}$ 10. Köök wõistlemata, orkester hea,
teenimine wastutulelik.

7990

Kohale jõudnud Inglise kaubad

Meesterahwa ülikonna-, weekindla palitu-,
püksi- ja naisterahwa kostüümiriidet, head sinist
shewiotti, musta alpakat suwipintsakiks ja
kõiksugu woodri riidet soowitan wõimalikult
odawate hindadega

7985

Jul. Aberg.

Tallinn.

Kalewikauplus, S. Karja tän. 5.

Ida-Kaubamaja

Tallinnas, Wiru t. 4, kino all.

Telegr. adr.: Ikko. Tel. 9-73.

Eksport

Import

suuremal ja wäiksemal arwul.

Alaline suur wäljawa-
lik kõiksugu maja- ja
kööginõusid: aluminiu-
mist, emaleeritud, port-
selaanist, walgest ple-
kist, teras ja raua
kaubad. Manufaktuur
ja pudukaubad.

7993

L. A S N O W I T S C H
Riide-, kübara-
jamütsikauplus.
Wäike Karja t. 1. 1.

**Esimene Eestimaa
Mehaaniline
Saapawabrik**

ESTOKING

Tallinnas,
Suurel Tartu maanteel nr. 61-c.
Telegrammi adress:
„Estoking“—Tallinn.
Kõnetraat nr. 13-06,

walmistab suuremal määral, võrdle-
mata headuses, võistlemata odawate
hindadega igatseltsi meeste, naiste
ning laste

Jalanõusid.

Wabriku juures olewast ladust
müüakse suuremal arwul juht- ja
kroomnahast meesterahwa nõõrsaa-
paid, niisama ka sandaale mitme-
suguses suuruses.

Üksikute paaride wiisi on saapad
müügil paremates saapakauplustes
ja tarwitajate-ühisustes, niihästi pea-
linnas kui ka prowintsis.

6280

**Riidekauplus
Wennad J. & A. Schulkleper**

-- Tallinnas. --
Wana Wiru tänav 5.

**Müük vähemal
ja suuremal
arwul.**

7995

M. ALPEROWITSH & Ko.

Tallinnas, W. Roosikrantsi tän. 5
kõnetraat 15-98.

Ladus alati saadawal:

B R A U N S I riidewärwe,
kondiitriwärwe,
seebiwärwe,
nahawärwe „Wilbra“,
puubeitsid,
Aniliiniwärwe:
„Agfa“ ja Badeni,
T A P E E T E, klaaskaupe,
kolonialkaupe!

806

E. Günther,

Tallinn, Wana turg № 8.

Maaldre wärwid, lakkid, pintsliid.
Riide ja lõnga wärwid.

Keemia
Kosmeetika } **ained.**
ja lõhna

Mineraal ja taime õlid.

Würtsid.

Seebikiwi ja waiku.

Auto-bensin ja õlid.

Kõikisugu majanduses tarwita-
waid aineid.

7986

LIKÖÖRI JA NAPSI WABRIK
O.-Ü. „VERITAS”
TALLINNAS.

Dunkri tän. 4.

Tel. 13-17.

Jooge kõrgewäärtuslisi ja peenemaitselisi likööre ja napse.

7992

ISESÕITWAD LOKOMOBIIID.

REHEPEKSU GARNITUURID 4—14 h. j. kuulsamast Inglise Clayton & Shuttleworth'i wabrikust meie maa oludele wastawalt niiske wilja peksmiseks ehitatud.

FORDSON TRAKTORID, lähem kirjeldus uues eestikeelses kataloogis, mis nõudmise peale hinnata kätte saadetakse.

SÕIDU- ja WEOAUTOD, AUTO-OMNIBUSID.

HEINA- ja WILJANIITJAD.

WÄLJARAUDTEEDE WEDURID, ROOPAD ja muu materjaal.

IGASUGUSED KEEMIAAINED kodumaa wabrikutele.

TOIDUAINeid, nagu Ameerika nisujahu, suhkur, riis jne. peab jookswalt ladus ja müüb wõistlemata hindadega.

Wäliskaubanduse kontor

Hans Winnal

TALLINNAS, S. Tatari tän. 1

:: Telef. 3-42 & 3-72

Telegr.: Winnal-Tallinn.

:: 808

Iga kaupmees, tööstur ja põllumees
ostab

A/S. W. SCHNEIDER & Ko.

juurest kasulikumalt, kui kusagilt mujalt.

::: Näituseplatsil oma pawiljon. :::

R. Wolf'i lokomobiilid ja rehepeksumasinad.
Weipert & Söhne gööpliga rehepeksumasinad,
Rudolph Wermcke Heiligenbeili sahad ja heinarehad.
„Hawa“ süsteem Deering wiljalõik. ja heinaniidumasinad.
Teichert & Sohn, Liegnitz, puutööstuse masinad.
Scharrer & Gross'i naftamotoorid.

D. W. F. kuulilaagrid.

Austria-Steyr'i automobiilid.

Ernst Krause metalltööstuse masinad.

Richard Felde kreis-, gatter-, palgi- j n. e. saed.

Alaline suur ladu põllutööriistu ja masinaid,
rauda, terast, plekki, väljamaa katusetõrwa
ja pappi, kõiksugu ehitusematerjaali, käsitöö-
riistu, teras- ja rauakaupe j. n. e.

Wankreassid, sahaterad ja traatnaelad walmistata-
takse omas wabrikus, TELLISKIWI tän. nr. 33. Seal-
samas tehakse ka kõiksugu masinate, automobiilide,
mootoride j. n. e. parandusetöid osawa juhatusel all
ruttu ja hästi.

Kõik ruttawad

**A/S. W. SCHNEIDER ja Ko. juure
TALLINNAS,**

Wiruwärawa puisteel nr. 19.

Telegrammi adress: **Walschneider.** Kõnetr. 401 ja 1248.

807

Tubakawabrik

A. REIER & Co.

Tallinnas.

Soowitab kõrgemas headuses
wõistlemata hindadega

Tubakat:

- I. sort
„Maksud Basma“
„Kabinett Nr. 1“
- II. sort
„Kairo“
„Benefis“
- III. sort
„Almiro“
- IV. sort
„Meteor“
„Must kotkas“
„Kuld kull“
„Kuld täht“

Paberosse:

- Kõrgem s. A
„Noblesse“
„Nr. 150“
- I. sort
„Record“
„Orient“
- III. sort
„Hallo“

7600

Wabrik ja kontor

Kõnetr. 17-12. S. Pääsukese t. nr. 4. Kõnetr. 17-12.

Esimene Eesti Kinnituse Selts,

asutatud 1866 aastal.

Peakontor
Tallinnas, Jaani t. 6,
kõnetraat 7-85.

Agendid
igas linnas ja alewis.

Kinnitab igasugust
warandust tuleõnnetuse
wastu 20°/o odawama
maksu eest kui aktsia
seltsid.

Wõtab edasikinnitusi wastu, wastastikkudelt
seltsidelt.

7987